

Danskundervisning for flygtninge i en helhedsorienteret indsats

v/ Lone Bukh Kjær og Nina Maria Skafte

Opsamling: spørgsmål og kommentarer fra kursUSDeltagerne

Spørgsmål:

Undervisningstilbud på sprogskolen:

- *Er udtale frivilligt?*

Vi laver udtaletræning i den normale danskundervisning, men tilbyder også kursisterne et udtale-værksted en gang om ugen, hvor de kan komme og arbejde målrettet med udtale i samarbejde med en lærer. Dette er helt frivilligt.

Analfabeter:

- *Gjelder introduktionsmodellen også "analfabeter"?*
- *Hvilken hjælp får deltakere som ikke kan skrive sitt eget sprog?*
- *Hvad med analfabeter? hvordan klarer de sig her?*

Modellen med det tætte samarbejde mellem sprogskole, kommune og lokalsamfund gælder for alle flygtninge på skolen, uanset indplacering på danskuddannelse.

Meget af den undervisning vi laver kan tilpasses kursisters niveau, både skriftligt og mundtligt, og er netop tænkt til dem, der ikke er stærke skriftligt. Derfor laver vi fx CV som taler, frem for skriftligt, og bruger mange billeder i undervisningen, fx billeder af kursisters arbejdsopgaver. Hertil kan man så arbejde med at skrive simple sætninger.

Venligboerne - frivillige:

- *Hva er en Venligboer?*
- *Hvor har I samtaler med Venligboerne?*

Venligboerne er en gruppe frivillige, der ønsker at byde flygtninge velkommen i Danmark og hjælpe dem med deres integration. Det gør de blandt andet ved at hjælpe med sproget, være venskabsfamilier, arrangere udflugter, indsamle tøj, eller hvad de ellers oplever flygtningene har behov for.

Vi har en aftale med en lille gruppe af Venligboerne, som kommer som samtalepartnere i vores undervisning og har en-til-en samtaler med vores kursister. Det foregår på skolen i undervisningstiden. Derudover har skolen lagt lokaler til, at Venligboerne afholder en sprogcafe, hvor alle skolen kursister kan komme og mødes med danskere og træne deres sprog.

Statussamtaler/orientering for kursisterne:

- *I deltager i 4 samtaler pr. år for alle kursister = hundredvis af samtaler pr. år = stort forbrug af arbejdstimer. Foregår dette i undervisningstiden eller er vejleder-/koordinatorressourcerne normeret til at varetage dette? eller?*
- *Hvordan orientere I jeres kursister om den helhedsorienterede indsats?*
- *Bruger I evalueringsskemaer til statusamtalerne (opfølgningnotater, som underviser udarbejder)?*

Vi har med denne indsats prioriteret et tæt samarbejde med den enkelte kursist og afholder derfor løbende samtaler med kursisterne, gerne med tolk. Dette kan være som orientering for hele holdet, hvor vi blandt andet informere om 1½-sporets profil og den helhedsorienterede indsats, eller som samtaler med de enkelte kursister med lærer og/eller vejleder, alt efter behov. Samtalerne kan foregå i undervisningstiden eller som en del af lærer og vejleders normerede tid.

Statusamtalerne med sagsbehandlere, som vi talte om, har i første omgang været for vores ungehold, traumekursister og andre med særlige behov. Vi vil gerne udvide til andre grupper, men ikke nødvendigvis deltage i alle samtaler.

Vi bruger ikke evalueringsskemaer på nuværende tidspunkt.

Branchedansk:

- *Er de på forskellige danskhold alt efter praktik?*

Kursisterne er ikke inddelt på hold efter deres praktikplads, hvilket selvfølgelig giver nogle udfordringer i forhold til at nå rundt om alle de brancher, kursisterne beskæftiger sig med. Vi arbejder i fællesskab i klassen med generelle emner om arbejdsliv og med nogle af de mest gængse brancher. Derudover arbejder kursisterne individuelt eller i mindre grupper med deres egen branche.

Ugeskemaet:

- *Kan ni forklar schemat mer? Jeg forstod inte (danskan) allt! Det lät intressant.*

Ugeskemaet er et simpelt redskab til at inddrage alle dele af kursistens hverdag i undervisningen. Kursisten bliver bedt om at skrive ind i skemaet hvad hun/han laver i løbet af ugen (sprogskole, praktik, fritidsaktiviteter og så videre) - det kunne måske også gøres med billeder?.

Ud fra skemaet kan man så øve en masse forskelligt sprog, såvel mundtligt som skriftligt og nuanceret efter kursister sproglige niveau, fx. ordforråd i forhold til tid og sted, verbalformer i nutid, datid og fremtid, ordstilling, og spørgsmål.

Samtidig giver skemaet læreren et indblik i kursistens liv, og kursisten får selv et overblik over sin hverdag. De giver mulighed for at tale om det der rør sig hos kursisten, samt fx at opfordre kursisten til at deltage i aktiviteter (sprogcafe, fodbold).

Praktik og sprog:

- *Hvordan følger I rent praktisk op på praktikken? jf. oplæg om "taletid" [v. Michael Svendsen Pedersen] også undervejs.*
- *Undersøgelser viser at praksis gir lite språk. Hvordan følger dere opp?*
- *Hvad gør I i forhold til hverdagssprog, almindelige dialoger, på arbejdspladsen?*

Vi følger først og fremmest op i den løbende undervisning, ved at tale om, hvad kursisterne laver i deres praktikker (også ved hjælp af billeder mm) samt arbejder med sprog de kan bruge i deres praktik (rollespil, dialoger, nyttige sproghandlinger)

Vi mener, at det til dels er muligt at hjælpe kursisterne til at tage sig plads til kommunikation på arbejdspladsen, ved at arbejde med sproghandlinger, de kan bruge i praktikken (stille spørgsmål til kolleger, tilbyde hjælp, spørge til opgave etc).

Det er klart at det ville være godt at have større kendskab til det specifikke sprog på forskellige arbejdsplads, samt at kunne besøge praktikpladserne. Pt har vi ikke ressourcer til dette.

Temamøder

- *Temamøder mellem alle parter - hvilke temaer har I haft oppe?*
- *Er arbejdsgiverne med på temadagene?*

Vi har haft temamøder om situationen i Syrien og frivilliges rolle i vellykket integration.

Til møderne har vi inviteret lærer, frivillige, medarbejdere fra kommunen, andre aktører og arbejdspladser.

Praktik i virksomheder:

- *Større virksomheder tilbyder praktikpladser?*

Vi har bla. haft samarbejde med Føtex (supermarkeds-kæde), Hilton hoteller, Magasin (stormagasin), Harald Nyborg (byggemarked) og Jem og Fix (byggemarked).

Læringsmål:

- *Hvordan opstiller I mål for kursisten i den helhedsorienterede indsats?*

Vi arbejder ud fra de opstillede læringsmål for dansk-uddannelserne. Desuden har vi løbende samtaler med kursisterne om deres individuelle læringsmål og jobmål og samlede situation.

Samarbejde med Jobcenter:

- *Samarbejde med jobcenter - hvem er vejlederen? Hvor meget er læreren impliceret?*

Lone er ansat som vejleder på skolen og fungerer samtidig som koordinator i forhold til flygtningeindsatsen. Hun er således forbindelsesleddet til samarbejdet med kommunen. Læreren er med til samtalerne i det omfang der er behov for det.

Lektionsantal:

- *Hvor mange lektioner har kursisterne om ugen?*
- *3 dager språkskole contra 5 dager for nybegynnere - fungerer det?*

Kursisterne har 12 lektioner om ugen. Dog har vi et ungehold, som har 21 lektioner om ugen, fordelt på dansk, matematik, samfundsfag og it.

Vi mener 3 dages undervisning fungerer, så længe aftalen om fastlagte undervisnings- og praktikdage overholdes af alle, så kursisterne ikke rykker ud og ind af holdene.

CV og Jobnet:

- *Hvad gør I i forhold til krav om CV på Jobnet - krav om tjek af Jobnet?*

Vi skal netop i gang med at afholde Jobnet-kurser for alle vores flygtninge, en opgave vi er blevet bedt om at varetage for kommunen. I den forbindelse vil vi afholde kurser og etablere et værksted på skolen, hvor de kan hente ekstra hjælp. Kommunen varetage selv den videre opfølgning af Jobnet.

Kommentarer:

- *Jeg havde ønsket fokus på "analfabeter". Derfor er vi her.*
- *Dere må snakke saktere på dansk.*